

[Søgaard.]

den økonomiske indsats, vi altså her kommer til at yde — flere arbejdspladser i erhvervslivet. Vi ønsker også at få undersøgt forholdet mellem de to former for lærlingeuddannelse, vi opererer med, nemlig den traditionelle mesterlære og efg-uddannelserne, med det helt enkle formål ikke at hindre den fortsatte udvikling og udbygning af efg-uddannelserne. Og da, som ministeren har nævnt det, efg-uddannelserne kommer til revision igen i næste folketingssamling, ville der jo være en passende lejlighed til at lave en slags forarbejde nu til eventuel senere indpasning i et kommende lovforslag.

Bertel Haarder (V):

Gratisprincippet breder sig som ringe i vandet, så derfor er det ganske naturligt, at der nu, da uddannelserne alle andre steder er blevet gratis, opstår kravet om, at det skal det også være her.

Jeg skal straks sige, at hvis der var noget sted, hvor man burde bruge nogle flere penge, så var det lige netop på dette felt. Hvis der var noget, vi burde frigøre nogle midler til inden for uddannelsessektoren, så er det netop til det, som er hensigten med forslaget her, at gøre det mere attraktivt at blive lærling, at finde beskæftigelse uden for den offentlige sektor, at gøre det mere attraktivt for flere unge at gå lidt tidligere ud af skolen i stedet for at bruge de offentlige institutioner som anbringelses-, henlæggelses- og opbevaringssted.

Jeg vil sige en hel masse pænt om forslaget. Jeg mener, der er en masse gode aspekter i det. For det første, at mesterlæren i sig selv er god, og at den bør vi opdyrke. Jeg er uenig med ministeren i, at vi skal tage voldsomt meget hensyn til de erhvervsfaglige grunduddannelser, at det er dér, vi i stedet for skal bruge pengene osv. Når man tænker på, hvor billig mesterlæren er, og hvor god den efter, jeg er sikker på langt de fleste medlemmers mening i dette ting er, så mener jeg netop, at dette her er noget, der burde gå forud for efg-uddannelserne, og jeg gad vide, om vi ikke simpelt hen skal til at finde helt nye veje til at finde ungdomsarbejdspladser, til at opdyrke mesterlæren også i den offentlige sektor. Dette at ud-danne sig ved at se, hvordan de udlærte gør tingene, det er noget, vi for fuld damp har

afskaffet inden for især de uddannelser, der fører til stillinger i den offentlige sektor. Vi burde efter min mening gå den stik modsatte vej.

I den nuværende situation har vi det specielle, at vi har helt ekstraordinær ungdomsarbejdsløshed, idet arbejdsløsheden blandt de 18-23-årige er cirka dobbelt så stor som for befolkningen som helhed. Det bør netop føre til, at vi søger med lys og lygte efter måder, hvorpå vi kan skaffe meningsfuld beskæftigelse til de pågældende, og dér mener jeg også dette forslag kommer ind som en vældig god ting, som det allerførste vi må se på, når vi får råd til det.

Jeg vil også lige gøre opmærksom på, at vi, så vidt jeg ved, har 90.000 mindre industri- og håndværksvirksomheder her i landet, og at der kun er 22.000 lærlinge de pågældende steder. Det er alt for lidt efter min mening, og det kan heller ikke være tilstrækkeligt til, at der kan være folk til at overtage de virksomheder senere hen og til at starte nye mindre virksomheder. Det er en meget frodig underskov netop af mindre virksomheder, vi hidtil har haft, og den skulle vi gerne kunne bevare, og det er mesterlæren i allerhøjeste grad en vej til.

Men så kommer vi til det ubehagelige, og det er, at det koster penge. Nu har vi jo næsten ikke kunnet drive ganske bitte små besparelser igennem i uddannelsessektoren, sølle 140 mill. kr. har vi brugt ugevis til, og så skal vi altså også her bruge penge oveni. Derfor kan venstre altså ikke her stå og sådan uden videre sige, at det vil vi medvirke til. Vi synes, det er det allerførste, der skal tilgodeses som led i en prioritering inden for uddannelsessektoren, hvor man unægtelig kunne undvære visse beløb andre steder, men vi vil i hvert fald ikke på nuværende tidspunkt sige, at vi vil være med til at bevilge de penge oveni alt det andet, og uden overhovedet at tage hensyn til, hvad der er af udgiftsstigninger andre steder, og hvad det er for besparelser, vi ikke har kunnet få gennemført.

Dermed håber jeg, at jeg har gjort tilstrækkeligt rede for den dobbelthed, som ligger i vores stilling. På den ene side at vi synes, at dette er en så oplagt ting. På den anden side at vi altså på et eller andet tidspunkt må holde op med at bevilge nye udgifter oveni alle de gamle. Derfor må der